ธนาคารแห่งประเทศไทย

1 กรกฎาคม 2563

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคาร

ที่ ฝนส.(01)ว. 17 /2563 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน digital banking (Information Technology related services) และเรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services)

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 7/2563 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน digital banking (Information Technology related services) ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2563 และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 8/2563 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services) ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 137 ตอนพิเศษ 150 ง ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2563 แล้ว และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2563 เป็นต้นไป โดยรายละเอียดของประกาศดังกล่าวได้เผยแพร่ทางเว็ปไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (https://www.bot.or.th)

วัตถุประสงค์ของการปรับปรุงประกาศข้างต้น เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ (non-financial services) โดยจัดกลุ่มเป็น 2 รูปแบบ คือ (1) ธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน digital banking (Information Technology related services) และ (2) ธุรกิจให้บริการอื่น (other services) โดยสรุปสาระสำคัญของประกาศทั้ง 2 ฉบับ ดังนี้

1. ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตเป็นการทั่วไปให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจ IT related services โดยสามารถให้บริการแก่บุคคลอื่นโดยไม่จำกัดผู้รับบริการ ภายใต้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลตามกรอบหลักการ (guiding principles) 2 ประการ ได้แก่ (1) ต้องเป็นบริการที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์และสนับสนุน digital banking และ (2) ธนาคารพาณิชย์ต้องมีความพร้อม โดยอยู่บนพื้นฐานความชำนาญของธนาคารพาณิชย์ และต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง การรักษาความปลอดภัยของระบบงานและข้อมูลให้สอดคล้องกับกฎหมาย มาตรฐานสากล และการคุ้มครองผู้ใช้บริการอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดอัตราส่วนการลงทุนและอัตราส่วนรายได้ที่มาจากธุรกิจ IT related services โดยยังคงมุ่งเน้นการประกอบธุรกิจทางการเงินเป็นสำคัญ

ฝนสว10-กส37001-2563070 1

กส370	วันที่ 1 ก.ค. 2563

2. ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจให้บริการอื่นได้เป็นการทั่วไปภายใต้กรอบหลักการ (guiding principles) ที่กำหนด เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจและสนับสนุนพัฒนาการของบริการทางการเงิน อย่างไรก็ดี ธนาคารพาณิชย์ยังต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก โดยต้องกำหนดอัตราส่วนรายได้จาก non-financial services ของธนาคารพาณิชย์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลยุทธ์การประกอบธุรกิจ รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง การคุ้มครองผู้รับบริการและคำนึงถึงผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินเป็นสำคัญ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

ปรียานุช จึงประเสริฐ

(นางสาวปรียานุช จึงประเสริฐ)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 7/2563 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน digital banking (Information Technology related services) ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2563
2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 8/2563 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services) ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2563

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 6938, 0 2283 6835, 0 2283 5839
โทรสาร 0 2283 5983
อีเมล FIBPandCSTeam2@bot.or.th

หมายเหตุ [ ] ธนาคารจะจัดให้มีการประชุมชี้แจงในวันที่ ..... ณ .....
[x] ไม่มีการประชุมชี้แจง

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ สนส. 8 /2563
เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services)

---

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธนาคารพาณิชย์มีธุรกิจหลักในการรับฝากเงินและการให้สินเชื่อ รวมถึงบริการทางการเงินต่าง ๆ ซึ่งที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ (non-financial services) เพิ่มเติมแก่ลูกค้าทั่วไปได้ โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวมีการระบุประเภท เงื่อนไขการให้บริการ และกำหนดผู้รับบริการไว้จำกัด หากธนาคารพาณิชย์ต้องการจะประกอบธุรกิจอื่นนอกเหนือจากที่กำหนด ต้องขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี ซึ่งปัจจุบันความต้องการใช้บริการของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไปและมีบริการรูปแบบใหม่เกิดขึ้น หลักเกณฑ์ข้างต้นจึงเป็นอุปสรรคในการให้บริการแก่ลูกค้าและการดำเนินธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ non-financial services โดยจัดกลุ่มเป็น 2 รูปแบบ คือ (1) ธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน digital banking (Information Technology related services) และ (2) ธุรกิจให้บริการอื่น (other services) ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศฉบับนี้ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจให้บริการอื่นได้เป็นการทั่วไปภายใต้กรอบหลักการ (guiding principles) ที่กำหนด เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจและสนับสนุนพัฒนาการของบริการทางการเงิน อย่างไรก็ดี ธนาคารพาณิชย์ยังต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก โดยต้องกำหนดอัตราส่วนรายได้จาก non-financial services ของธนาคารพาณิชย์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลยุทธ์การประกอบธุรกิจ รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง การคุ้มครองผู้รับบริการและคำนึงถึงผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินเป็นสำคัญ

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services)

3. ประกาศที่ยกเลิก

3.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 5/2554 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (Services) แก่ลูกค้าทั่วไป เพิ่มเติมจากธุรกิจธนาคารพาณิชย์บางประการ ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2554

ฝนสป10-กส370 02 -2563015

กส370	วันที่ 15 พ.ค. 2563

3.2 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สนส. 6/2554 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์รับให้บริการแก่ธุรกิจทางการเงินหรือทางการ (Insourcing) ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2554

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“กลุ่มธุรกิจทางการเงิน” หมายความว่า กลุ่มธุรกิจทางการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน”

(1) ในกรณีธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ หมายความว่า บริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และเฉพาะในกรณีธนาคารพาณิชย์ที่มีต่างชาติถือหุ้นมากกว่ากึ่งหนึ่ง หรือที่เป็นบริษัทลูกของสถาบันการเงินต่างประเทศ ให้หมายความรวมถึง บริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์นั้นด้วย

(2) ในกรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ หมายความว่า สำนักงานใหญ่หรือสาขาที่อยู่ในประเทศอื่น หรือสำนักงานภูมิภาคในต่างประเทศของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

“บริษัทที่มีความเกี่ยวข้อง” หมายความว่า บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของธนาคารพาณิชย์ ที่ประกอบธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุน

“ธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุน” หมายความว่า ธุรกิจทางการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลโครงสร้างและขอบเขตธุรกิจของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

“ธุรกิจการให้บริการอื่นที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ (non-financial services)” หมายความว่า ธุรกิจอื่นใดที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และธุรกิจให้บริการอื่น (other services)

“ธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ” หมายความว่า ธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน digital banking (Information Technology related services)

"ธุรกิจให้บริการอื่น" หมายความว่า ธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวเนื่องหรือจำเป็นต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ ที่นอกเหนือจากธุรกิจให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

"รายได้จาก non-financial services" หมายความว่า รายได้จากการประกอบธุรกิจ IT related services และรายได้จากการประกอบธุรกิจให้บริการอื่น

5.2 ธุรกิจให้บริการอื่นที่อนุญาตเป็นการทั่วไป

ธนาคารแห่งประเทศไทยอนุญาตเป็นการทั่วไปให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นตามที่กำหนด ดังนี้ (ตัวอย่างธุรกิจให้บริการตามเอกสารแนบ)

(1) การบริหารจัดการเงิน (cash management) และการจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้อง

(2) การเป็นตัวแทน หรือที่ปรึกษา หรือการให้คำแนะนำ การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน หรือผลิตภัณฑ์และบริการอื่นที่ธนาคารพาณิชย์มีความชำนาญ ยกเว้น การแนะนำการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ ที่ให้บริการได้เฉพาะลูกค้ากลุ่ม wealth[1] เท่านั้น

(3) การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เหลือใช้ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า

(4) การจัดทำรายงานและเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ธนาคารพาณิชย์ให้บริการแก่ลูกค้า

(5) การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบริการทางการเงิน ที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการเพื่อตนเองอยู่แล้ว

(6) การให้บริการที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริการทางการเงิน ที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการเพื่อตนเองอยู่แล้วและมีทรัพยากรเหลือ โดยให้บริการได้เฉพาะกับบริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน สถาบันการเงินอื่น บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกันของสถาบันการเงินอื่น สถาบันการเงินเฉพาะกิจ นิติบุคคลเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ หรือบริษัทที่รับโอนสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งรับโอนสินทรัพย์จากผู้ขายสินทรัพย์และออกหลักทรัพย์ขายแก่ผู้ลงทุน และบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์

[1] ลูกค้ากลุ่ม wealth ได้แก่ ผู้รับบริการที่เป็นผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ และผู้ลงทุนรายใหญ่ ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ และผู้ลงทุนรายใหญ่

ประเภทธุรกิจที่กำหนดข้างต้นอยู่ภายใต้กรอบหลักการ (guiding principles) ดังต่อไปนี้ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะใช้เป็นหลักการพิจารณาอนุญาตการประกอบธุรกิจอื่นเป็นรายกรณีนอกเหนือจากที่อนุญาตเป็นการทั่วไปด้วย

(1) เป็นธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับบริการ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและป้องกันการสูญเปล่าทางเศรษฐกิจ (efficiency) รวมถึงเพื่อต่อยอดการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์โดยตรง

(2) เป็นธุรกิจที่ธนาคารพาณิชย์มีความเชี่ยวชาญหรือมีทรัพยากรเพียงพอ มีความพร้อมทั้งระบบงาน บุคลากรในการให้บริการ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงตามลักษณะและความซับซ้อนของธุรกิจนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพหรือความเชื่อมั่นของระบบสถาบันการเงิน (financial stability)

(3) มีการคุ้มครองผู้รับบริการที่เหมาะสม โดยเฉพาะการดูแลข้อมูลส่วนบุคคล การแก้ไขปัญหาและจัดการเรื่องร้องเรียน การเปิดเผยค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ให้เพียงพอต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ทั้งนี้ ผู้รับบริการต้องมีสิทธิในการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้วยตนเอง

(4) ให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ไม่ผูกขาด ไม่ประกอบธุรกิจในลักษณะที่แข่งขันโดยตรงกับภาคเศรษฐกิจจริง (real sector) และต้องดูแลไม่ให้เกิดความสับสนว่าธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ประกอบธุรกิจนั้นเอง รวมถึงต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อภาคเศรษฐกิจจริง

(5) มีการควบคุมไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (conflict of interest) มีกระบวนการดูแล ติดตาม เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อธนาคารพาณิชย์

5.3 หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยง

ธนาคารพาณิชย์ที่จะประกอบธุรกิจให้บริการอื่นตามข้อ 5.2 ต้องมีการกำกับดูแลขั้นต่ำดังต่อไปนี้

5.3.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนดนโยบายการประกอบธุรกิจให้บริการอื่นที่สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจในภาพรวมของธนาคาร โดยธนาคารพาณิชย์ยังต้องมุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจทางการเงินเป็นหลักมากกว่าธุรกิจ non-financial services

5.3.2 ธนาคารพาณิชย์ต้องกำหนด (1) อัตราส่วนรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services ต่อรายได้รวมทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ และ (2) อัตราส่วนรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services แก่บุคคลภายนอกกลุ่มธุรกิจทางการเงินต่อรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services ทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจ รวมถึงมีการติดตามดูแลรายได้ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนด

5.3.3 ธนาคารพาณิชย์ต้องควบคุมดูแลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากการประกอบธุรกิจอื่นอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และสอดคล้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวม

5.3.4 ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดทำสัญญาหรือข้อตกลงการให้บริการที่ชัดเจนและมีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย

5.3.5 ในการประกอบธุรกิจให้บริการอื่น ธนาคารพาณิชย์ต้องไม่ว่าจ้างช่วงงานต่อ (subcontract) ต่อบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกันในการรับช่วงงานต่อทั้งหมด โดยหากจำเป็นต้องว่าจ้างช่วงงานต่อกับบริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน หรือกับพันธมิตรทางธุรกิจ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (outsourcing) รวมทั้งหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้บริการจากพันธมิตรทางธุรกิจ (business partner) ของสถาบันการเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องรับผิดชอบเสมือนดำเนินการงานนั้นด้วยตนเองและต้องดูแลให้ผู้รับจ้างช่วงงานต่อปฏิบัติตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องด้วย

ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องข้างต้นเพื่อให้ผู้ตรวจการสถาบันการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบได้ หรือส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อร้องขอ

5.4 การยื่นขออนุญาตธนาคารแห่งประเทศไทยรายกรณี

กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการให้บริการอื่นนอกเหนือจากประเภทการให้บริการตามข้อ 5.2 ให้ยื่นคำขออนุญาตโดยแสดงเหตุผลและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับเอกสารถูกต้องครบถ้วน

5.5 การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการประกอบธุรกิจ

กรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบพบว่าธนาคารพาณิชย์มีการปฏิบัติที่อาจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หรือการบริหารจัดการความเสี่ยงมีจุดอ่อนหรือไม่ดูแลให้ลูกค้าได้รับบริการอย่างเป็นธรรม หรือไม่ให้ความสำคัญกับการประกอบธุรกิจทางการเงินเป็นหลัก หรือเป็นกรณีที่อาจกระทบต่อความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชนหรือระบบการเงินโดยรวม หรือกรณีอื่นใดที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่ามีความจำเป็น ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมในการประกอบธุรกิจ สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการประกอบธุรกิจให้บริการอื่น บางส่วนหรือทั้งหมด เป็นการทั่วไปหรือเป็นรายกรณี

5.6 บทเฉพาะกาล

5.6.1 กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยให้ประกอบธุรกิจให้บริการอื่นเป็นรายกรณีก่อนประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับอันเป็นการขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ ให้ธนาคารพาณิชย์นั้นสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ตามที่ได้รับความเห็นชอบและตามข้อตกลงสัญญาที่ผูกพันไว้แล้วจนกว่าข้อตกลงหรือสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

5.6.2 กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ยังไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อ 5.3 ในวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ธนาคารแห่งประเทศไทยผ่อนผันเป็นการทั่วไป โดยธนาคารพาณิชย์จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ครบถ้วนภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2564

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 15 พฤษภาคม 2563

(นายวิรไท สันติประภพ)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 6938, 0 2283 6835, 0 2283 5839
โทรสาร 0 2283 5983
อีเมล FIBPandCSTeam2@bot.or.th

เอกสารแนบ

ตัวอย่างการให้บริการ

ประเภทการให้บริการ	ผู้รับบริการ	ตัวอย่างการให้บริการ
(1) การบริหารจัดการเงิน (cash management) ซึ่งรวมถึงการจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้อง	ไม่จำกัด	• การจ่ายเงิน เช่น การจ่ายเงินเดือนพนักงาน การจ่ายค่าสินค้าและบริการ การรับและขนส่งเงินสดเพื่อเข้าบัญชีหรือกระจายเงินสดไปยังจุดให้บริการของลูกค้า การพิมพ์เช็คสั่งจ่ายเงินตามคำสั่งของลูกค้า รวมถึงการจัดทำรายงานการเคลื่อนไหวของบัญชี และหรือการสรุปรายงานการจ่ายเงิน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง • การรับชำระเงิน เช่น การรับชำระเงินค่าสินค้าและบริการ รวมถึงการจัดทำรายงานการเคลื่อนไหวของบัญชี และหรือการสรุปรายงานการรับเงิน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง • การบริหารเงินสดเพื่อให้ได้ผลตอบแทนจากเงินนั้น เช่น การทำ zero-balance sweep ณ สิ้นวัน ตามคำสั่งของลูกค้า • การบริหารจัดการศูนย์เงินสดกลาง เช่น การรับและจ่ายเงิน การขนส่งธนบัตรชำรุด การจัดเก็บธนบัตร
(2) การเป็นตัวแทน หรือที่ปรึกษา หรือการให้คำแนะนำ การให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน หรือผลิตภัณฑ์และบริการอื่นที่ธนาคารพาณิชย์มีความชำนาญ	ไม่จำกัด	• การเป็นตัวแทนรับคำขอและรับชำระหนี้ทุกประเภท เช่น ตัวแทนรับชำระหนี้ค่าสาธารณูปโภค ตัวแทนบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ • การเป็นตัวแทนรับคำขอและเรียกเก็บเบี้ยประกันหรือค่าบริการการประกันการส่งออกและการค้ำประกันสินเชื่อแก่ลูกค้า[1] • การเป็นตัวแทนรับหรือจ่ายเงินตามเงื่อนไขและคำสั่งของผู้รับบริการ • การเป็นตัวแทนของธนาคารพาณิชย์อื่น (banking agent) • การให้บริการสนับสนุนด้านหลักทรัพย์ เช่น การเป็นตัวแทนจำหน่ายหลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ การจัดการออกตราสารหนี้ งาน back office ด้านการจัดการกองทุน (fund administration) • การเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน ที่ปรึกษาโครงการเพื่อการลงทุน (feasibility study)

[1] ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแทนรับคำขอและเรียกเก็บเบี้ยประกันหรือค่าบริการการประกันการส่งออกและการค้ำประกันสินเชื่อแก่ลูกค้า

ประเภทการให้บริการ	ผู้รับบริการ	ตัวอย่างการให้บริการ
	ยกเว้นการแนะนำการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ที่ให้บริการได้เฉพาะลูกค้ากลุ่ม wealth	• การแนะนำ (refer) แหล่งสินเชื่อหรือการลงทุนอสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการเป็นนายหน้าอสังหาริมทรัพย์
(3) การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์หรือการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เหลือใช้[2]	ไม่จำกัด	• การให้เช่าพื้นที่สาขาเหลือใช้ หรือพื้นที่ศูนย์ฝึกอบรมหรือทรัพย์สินรอการขาย (NPA) โดยไม่ดำเนินการในลักษณะเป็นธุรกิจโรงแรมหรือรีสอร์ต • การปลูกสร้างบนพื้นที่ของธนาคารพาณิชย์ที่มีอยู่โดยธนาคารพาณิชย์หรือกลุ่มธุรกิจทางการเงินของธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ใช้พื้นที่เป็นส่วนใหญ่ของพื้นที่ใช้สอยในอสังหาริมทรัพย์นั้น
(4) การจัดทำรายงานและเอกสาร ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ธนาคารพาณิชย์ให้บริการแก่ลูกค้า	ไม่จำกัด	• การจัดเตรียมเอกสารเพื่อการนำเข้าและส่งออก • การจัดทำหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย
(5) การให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบริการทางการเงิน ที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการเพื่อตนเองอยู่แล้ว	ไม่จำกัด	• งานวิเคราะห์สินเชื่อเบื้องต้น • งานรู้จักลูกค้าและการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (know your customer: KYC / customer due diligence: CDD) เบื้องต้น (โดยต้องไม่ทำหน้าที่ตัดสินใจหรืออนุมัติธุรกรรมแทน) • งานประเมินราคาหลักประกัน (appraisal) และอสังหาริมทรัพย์รอการขาย (NPA) • การดูแลและเก็บรักษาทรัพย์สินทั่วไป (custodian service)
(6) การให้บริการที่ไม่เกี่ยวข้องกับบริการทางการเงิน ที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการเพื่อตนเองอยู่แล้วและมีทรัพยากรเหลือ	จำกัดผู้รับบริการ[3]	• งานบริหารจัดการบุคลากร (HR) • งานตรวจสอบภายใน (Internal Audit) • งานลูกค้าสัมพันธ์ (call center)

[2] ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการอนุญาตให้สถาบันการเงินประกอบธุรกิจการนำอสังหาริมทรัพย์ออกให้เช่า

[3] ให้บริการได้เฉพาะกับบริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน สถาบันการเงินอื่น บริษัทในกลุ่มธุรกิจเดียวกันของสถาบันการเงินอื่น สถาบันการเงินเฉพาะกิจ นิติบุคคลเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ หรือบริษัทที่รับโอนสินทรัพย์ที่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งรับโอนสินทรัพย์จากผู้ขายสินทรัพย์และออกหลักทรัพย์ขายแก่ผู้ลงทุน และบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์

คำถาม – คำตอบแนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services)
ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2563

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
1.	ในการคำนวณอัตราส่วนรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services ตามข้อ 5.3.2 ควรพิจารณานำรายได้จากการให้บริการประเภทใดมารวมคำนวณ **(วันที่ 26 สิงหาคม 2563)**	ในการพิจารณารายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services ธนาคารพาณิชย์ไม่ต้องนำรายได้จากการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ เช่น การเงินรับฝาก การโอนเงิน/ชำระเงิน การให้สินเชื่อ ปัจจัยชำระเงิน มารวมคำนวณในอัตราส่วนรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services ตามข้อ 5.3.2 ตัวอย่างบริการที่นำมารวมในการคำนวณรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services เช่น - บริการที่ปรึกษา - การจัดการออก การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ - การดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ของลูกค้า - การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ - การเป็นนายหน้าประกันภัย - การติดตามทวงถามหนี้ - การสำรวจหลักประกันเงินให้สินเชื่อ - การให้เช่าตู้นิรภัย - การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ อย่างไรก็ดี ในกรณีธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถจำแนกประเภทรายได้การประกอบธุรกิจ non-financial services ได้ชัดเจน ให้นำรายได้ดังกล่าวทั้งจำนวนมารวมคำนวณอัตราส่วนรายได้จากการประกอบธุรกิจ non-financial services
2.	ในการพิจารณาขอบเขตการให้บริการ other services นั้น ธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องอ้างอิงแนวทางการจัดกลุ่มงานตาม	ให้ธนาคารพาณิชย์พิจารณาขอบเขตการให้บริการ other services ตามธุรกิจให้บริการอื่นที่อนุญาตเป็นการทั่วไป ตามข้อ 5.2 โดยไม่ต้อง

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
	หลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้บริการจากพันธมิตรทางธุรกิจ (business partner) หรือไม่ **(วันที่ 26 สิงหาคม 2563)**	อ้างอิงการจัดกลุ่มงานตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้บริการจากพันธมิตรทางธุรกิจ (business partner)
3.	โปรดยกตัวอย่างธุรกิจในลักษณะที่แข่งขันโดยตรงกับภาคเศรษฐกิจจริง (real sector) **(วันที่ 26 สิงหาคม 2563)**	ตัวอย่างธุรกิจในลักษณะที่แข่งขันโดยตรงกับภาคเศรษฐกิจจริง เช่น ธุรกิจที่มุ่งเน้นดำเนินการเพื่อกำไรและไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจทางการเงินโดยปกติ อาทิ ธุรกิจพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจการทำบัญชี ธุรกิจบริหารสินค้าคงคลัง (stock management) ธุรกิจด้านบรรจุภัณฑ์สินค้า (packaging) ธุรกิจขนส่ง (logistics)
4.	ธนาคารพาณิชย์สามารถออกและเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (Depositary Receipt : DR) ตามที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ ได้หรือไม่ **(วันที่ 20 กันยายน 2564)**	ธนาคารพาณิชย์สามารถให้บริการเป็นผู้ออกและเสนอขายตราสาร DR โดยการทำหน้าที่ตัวแทนของนักลงทุนเพื่อไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุนที่ต้องการจะลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศผ่านการถือตราสาร DR ดังกล่าวได้ โดยไม่ต้องขออนุญาต ธปท. ก่อน ทั้งนี้ หลักทรัพย์ต่างประเทศที่อ้างอิงในการออกตราสาร DR (หลักทรัพย์ underlying) ต้องมีลักษณะเป็นหลักทรัพย์ที่ ธปท. อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ลงทุนได้ในปัจจุบัน สำหรับกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลสภาพคล่อง (market maker) ในตราสาร DR ที่ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้ออกเองนั้น ให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติตามประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องในระบบการซื้อขาย รวมถึงหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศ ธปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนของสถาบันการเงิน ดังนั้น กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ถือตราสาร DR อันเนื่องมาจากการทำ

ลำดับ	ประเด็นหารือ	แนวคำตอบ
		หน้าที่เป็น market maker ให้ถือว่าตราสาร DR เสมือนเป็นหลักทรัพย์ underlying ซึ่งธนาคารพาณิชย์จะต้องนับการถือหลักทรัพย์ดังกล่าวรวมคำนวณกับการถือหุ้น หน่วยลงทุน หรือใบทรัสต์เดิมที่ธนาคารพาณิชย์ถืออยู่ด้วย หากธนาคารพาณิชย์ประสงค์ให้บริการเป็นผู้จัดจำหน่ายตราสาร DR (underwriter) หรือให้บริการเป็นผู้ออกและเสนอขายตราสาร DR ในลักษณะอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น ขอให้หารือ ธปท. รายกรณี
5.	**กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจจัดหาบริษัททวงถามหนี้รวมถึงทำหน้าที่ติดตามคุณภาพและความสำเร็จของการให้บริการทวงถามหนี้ ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) ตามโครงการ “ปิดหนี้ไว ไปต่อได้” ถือเป็นการประกอบธุรกิจตามประกาศนี้หรือไม่** **(เพิ่มเติมวันที่ 25 ธันวาคม 2568)**	**ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services) ได้เป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจให้บริการอื่น (other services) ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจจัดหาบริษัททวงถามหนี้ รวมถึงติดตามคุณภาพและความสำเร็จของการให้บริการทวงถามหนี้ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ (AMC) โดยมีรายละเอียดขอบเขตการให้บริการตามโครงการ “ปิดหนี้ไว ไปต่อได้” ถือเป็นการประกอบธุรกิจการเป็นตัวแทนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน และ/หรือการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับบริการทางการเงินที่ธนาคารพาณิชย์ดำเนินการเพื่อตนเองอยู่แล้ว โดยไม่จำกัดประเภทผู้รับบริการ**